

Kraków, 8.09.2023 r.

dr hab. Małgorzata Tyrańska, prof. UEK
Katedra Zarządzania Zasobami Pracy
Instytut Zarządzania
Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
e-mail: malgorzata.tyranska@uek.krakow.pl

Recenzja

**osiągnięć naukowych dr. Artura Kacpra Modlińskiego tworzących
cyklu publikacji pt. „Techno-empowerment w percepcji pracownika i konsumenta.
Perspektywa zarządzania post-humanistycznego”
oraz pozostałej aktywności naukowej Habilitanta
opracowana na potrzeby postępowania habilitacyjnego
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości**

1. Podstawy formalne recenzji

Recenzja została opracowana na potrzeby postępowania habilitacyjnego dr. Artura Kacpra Modlińskiego, prowadzonego przez Uniwersytet Łódzki. Podstawę opracowania recenzji stanowią:

- 1) pismo prof. dr hab. Ewy Walińskiej, Przewodniczącej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości z dnia 11.07.2023 r. oraz 4.07.2023 r. informujące o powołaniu mnie na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dr. Artura Kacpra Modlińskiego;
- 2) postanowienie Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości z dnia 12.06.2023 r. o powołaniu Komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Arturowi Kacprowi Modlińskiemu w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości;
- 3) dokumentacja przekazana drogą pocztową w dniu 12.07.2023 r., która jest zgodna z wymogami określonymi w aktach prawnych i zawiera:

- wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości;
- kwestionariusz osobowy,
- kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu;
- autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych w wersji polskiej i angielskiej;
- wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny,
- cykl publikacji pt. *Techno-empowerment w percepcji pracownika i konsumenta. Perspektywa zarządzania post-humanistycznego*,
- oświadczenia współautorów o ich wkładzie w ukończenie poszczególnych artykułów,
- publikacje z lat 2018 - 2023, niestanowiące cyklu habilitacyjnego,
- zaświadczenia o zaangażowaniu w prace w różnych ośrodkach naukowych (w tym zagranicznych),
- dokumentację zapisaną na nośniku elektronicznym (pendrive) zawierającym elektroniczne wersje wskazanych dokumentów.

Stwierdzam, że przedłożona dokumentacja jest kompletna i zawiera materiały umożliwiające przeprowadzenie oceny oraz przygotowanie recenzji dorobku naukowego i aktywności naukowej dr. Artura Kacpra Modlińskiego w świetle wymogów wynikających z zapisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce.

1. Wymagania stawiane osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Zgodnie z artykułem art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (DZ.U. 2021 poz. 478 z późn. zm.) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

- a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

1.1. Pierwsze wymaganie - posiada stopień doktora

Habilitant uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu nadany uchwałą Rady Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 26 lutego 2018 r. Podstawę nadania stopnia naukowego stanowiła obroniona rozprawa doktorska pt. *Strategie instytucji kultury wobec niezadowolenia i bojkotów konsumenckich*, przygotowana pod kierunkiem promotora prof. dr hab. Tomasza Domańskiego oraz promotor pomocniczej dr Małgorzaty Karpińskiej - Krakowiak. Recenzentami w rozprawie były dr hab. Agnieszka Żbikowska prof. UE w Krakowie oraz dr hab. Magdalena Sobocińska, prof. UE we Wrocławiu.

Habilitant w latach 2018 – 2019, po zakończeniu studiów doktoranckich, które zrealizował na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego, był zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Zarządzania w Społeczeństwie Sieciowym w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. Od 2019 roku Habilitant jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Zarządzania na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. Dr Artur Kacper Modliński pełni funkcję kierownika Centrum Badań nad Sztuczną Inteligencją i Cyberkomunikacją na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego oraz aktywnie współpracuje, będąc zatrudnionym na stanowisku badacza kontraktowego, z Międzynarodowym Centrum Badawczym CITAD, funkcjonującym przy Uniwersytecie Lusiada w Portugalii.

Na podstawie powyższego stwierdzam, że dr Artur Kacper Modliński spełnia pierwsze wymaganie stawiane kandydatom na stopień doktora habilitowanego.

1.2. Drugie wymaganie - posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny

Dr Artur Kacper Modliński wskazał cykl publikacji pt. *Techno-empowerment w percepcji pracownika i konsumenta. Perspektywa zarządzania post-humanistycznego* jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Cykl publikacji pt. *Techno-empowerment w percepcji pracownika i konsumenta. Perspektywa zarządzania post-humanistycznego* złożony z 8 artykułów opublikowanych w języku angielskim w latach 2021- 2022. W ramach cyklu znajduje się 1 samodzielny artykuł i 7 współautorskich, wszystkie publikacje są indeksowane w bazie Scopus, a ich łączny Impact Factor wynosi 9,53.

Szczegółowej oceny cyklu publikacji dokonałam w oparciu o następujące kryteria oceny:

- doboru tematyki oraz celów publikacji w ramach cyklu;
- wartości naukowej cyklu;
- doboru narzędzi i metod badawczych.

Ocena doboru tematyki oraz celów publikacji w ramach cyklu publikacji

Efektom czwartej rewolucji przemysłowej jest dynamiczny rozwój cyfryzacji widoczny w każdej dziedzinie naszego życia. Sytuacja ta sprzyja rozwojowi idei posthumanizmu, która co chciałabym podkreślić nie oznacza kresu człowieczeństwa i nie jest antyhumanizmem. Posthumanizm zmusza do krytycznego przemyślenia tego, co ludzkie i postludzkie w obliczu ekspansji wirtualnej rzeczywistości, sztucznej inteligencji, postępującej automatyzacji i robotyzacji procesów pracy. Zastępowanie pracowników przez technologię nie jest zjawiskiem nowym, ponieważ było następstwem każdej rewolucji przemysłowej. Obecnie automatyzacji podlegają przede wszystkim zadania powtarzalne i rutynowe, co odciąża pracowników i redukuje zagrożenie wypaleniem zawodowym. Jednak wraz z rozwojem kognitywnej robotyzacji, znaczenie inteligentnej technologii wzrasta zarówno dla organizacji, jak i dla pracowników oraz konsumentów, a bezrefleksyjne tworzenie nowoczesnych rozwiązań może powodować trudne do przewidzenia skutki psychologiczne i społeczne. Dlatego tak ważne jest podejmowanie tematyki granic robotyzacji i automatyzacji, a w szczególności granic techno-empowermentu, konfliktu ról pomiędzy człowiekiem a maszyną, re-manualizacji procesów zrobotyzowanych. W tych warunkach człowiek – pracownik, konsument musi znaleźć sobie na nowo miejsce i nauczyć się współpracy

z kognitywnymi technologiami. Ostatecznie, to ludzie podejmują decyzje. Świadomość następstw, zagrożeń oraz barier na wstępnym etapie opracowywania nowej technologii daje szansę na uniknięcie błędów, umożliwia rozwinięcie innowacyjnego pomysłu w myśl założenia, że ludzie stanowią cele, a nie środki wszelkich działań. Oceniany cykl publikacji wpisuje się właśnie w ten nurt badań, który wymaga stałego i głębokiego rozpoznania. W związku z tym zaprezentowane rozważania uznaję za interesujące poznawczo i inspirujące badawczo, a co najważniejsze za posiadające walor oryginalności. Z tej perspektywy dobór tematyki podejmowanej przez Autora uznaję za ważny poznawczo zarówno z teoretycznego jak i praktycznego punktu widzenia.

Odnosząc się do celów, Autor sformułował cel główny, wspólny dla wszystkich publikacji tworzących cykl jako wskazanie determinant i konsekwencji przekazania technologii zadań wymagających inteligencji. Pragnę stwierdzić, że cel ten, złożony z dwóch celów szczegółowych, jest zamierzeniem ambitnym, a samo sformułowanie go w treści autoreferatu nie budzi większych zastrzeżeń. Ponadto cel główny posiada walor nie tylko aktualności, ale także istotności poznawczej w świetle problematyki poruszanej przez teoretyków i praktyków zarządzania. Uszczegółowieniem celu głównego są trzy cele szczegółowe oraz sformułowane wokół tych celów pytania szczegółowe rozszerzające zakres analizy i wskazujące na luki badawcze. Realizacja tych celów badawczych, oparta została na weryfikacji 18 hipotez odnoszących się do poszczególnych pytań badawczych. Hipotezy badawcze odzwierciedlone zostały w treściach artykułów stanowiących kolejne fragmenty cyklu. Liczba pytań szczegółowych oraz hipotez badawczych ukazuje wieloaspektowość spojrzenia na problematykę techno-empowermentu. Z tym, jednym zastrzeżeniem, że dominuje w całym cyklu publikacji spojrzenie na omawiane zagadnienia z perspektywy konsumenta (cele szczegółowe 1 – 2, pytania szczegółowe 1.1 – 2.6). Należy jednak podkreślić, że zarówno cele szczegółowe, pytania badawcze oraz hipotezy badawcze są sformułowane poprawnie i nie budzą zastrzeżeń — w sposób jasny korespondują one również ze wskazanymi przez Autora publikacjami tworzącymi cykl. W mojej opinii liczba celów szczegółowych pozwala w sposób jednoznaczny rozstrzygnąć o ich osiągnięciu bądź nie. Same cele szczegółowe są ambitne, a w moim przekonaniu Habilitant zdołał je w satysfakcjonującym stopniu zrealizować w ramach publikacji tworzących cykl.

Podsumowując moją ocenę doboru tematu, uważam, że temat ten jest donośny, a badania odnoszące się do techno-empowermentu są niezbędne dla rozwoju teorii oraz posiadają walor utylitarny. W moim przekonaniu Habilitant demonstruje umiejętność odnajdowania interesujących i ważnych poznawczo tematów. Także konstrukcja celów i pytań badawczych

nie budzi zastrzeżeń. Przyjęty katalog celów, pytań badawczych oraz hipotez jest spójny, logiczny, co z kolei potwierdza posiadanie kompetencji oczekiwanych od kandydatów do stopnia doktora habilitowanego w naukach o zarządzaniu i jakości i przekłada się na moją pozytywną ocenę tego aspektu dorobku. Z tej perspektywy cykl publikacji oceniam jednoznacznie pozytywnie.

Ocena wartości naukowej cyklu publikacji

Poszczególne fragmenty cyklu zostały jednoznacznie przez Habilitanta podporządkowane realizacji postawionych częściowych celów badawczych, za wyjątkiem pierwszej publikacji: Artur Modliński, Matthew E. Gladden, (2022). *An Organizational Metaphor for the 4th Industrial Revolution: The Organization as Cyborg*, World Futures: The Journal of New Paradigm Research, Volume 78, Issue 6, s. 372-391. Artykuł ten inicjuje cykl publikacji tworząc swoistego rodzaju wstęp do bardziej pogłębionych rozważań ukazanych w pozostałych fragmentach cyklu publikacji. W publikacji dokonano przeglądu literatury i ukazano zmiany zachodzące w organizacji pod wpływem tworzenia cyber-fizycznych systemów oraz synergii człowieka z nowymi technologiami i na tej podstawie zaproponowano metaforę organizacji - „organizacja jako cyborg”, wyróżniono i scharakteryzowano jej cechy, wśród których wyróżniono techno-empowerment (wzmocnienie technologiczne), które zdefiniowano jako przejmowanie przez technologię zadań wymagających inteligencji, wpływanie technologii na decyzję pracowników i konsumentów lub przekazanie jej pewnego stopnia autonomii decyzyjnej zarówno w sposób świadomy jak i nieświadomy (np. poprzez bezrefleksyjne akceptowanie sugestii algorytmów).

Pierwszy artykuł tworzący cykl odnosi się ściśle do problematyki zmian zachodzących w organizacji i jej otoczeniu w wyniku pojawienia się inteligentnych technologii i ich roli w kształtowaniu zmian organizacyjnych. Wkład do teorii w tym zakresie w moim przekonaniu polega przede wszystkim na uporządkowaniu stanu wiedzy dotyczącej metafor organizacji, ukazaniu autorskiego ujęcia organizacji jako cyborga, określeniu mocnych i słabych stron organizacji funkcjonującej w dobie czwartej rewolucji przemysłowej.

Cel częściowy pierwszy realizują dwie publikacje:

—Paweł Fortuna, Artur Modliński, (2021). *A(I)rtist or Counterfeiter? Artificial Intelligence as (D)Evaluating Factor on the Art Market*. The Journal of Arts Management, Law, and Society, 51(3), p. 188–201;

— Artur Modliński, Paweł Fortuna, Bohdan Roźnowski, (2022). *Human-machine trans roles conflict in the organisation: how sensitive are customers to intelligent robots replacing the human workforce?*, International Journal of Consumer Studies.

Wymienione publikacje opisują postrzeganie przez konsumentów zjawiska techno-empowermentu. W publikacji *A(D)rtist or Counterfeiter? Artificial Intelligence as (D)Evaluating Factor on the Art Market* ukazano na podstawie eksperymentu z udziałem 296 uczestników różnice w postrzeganiu konkretnych obiektów tworzonych przez sztuczną inteligencję i wskazano na status autora, wyróżniając ten czynnik jako mający znaczenie w wycenie produktów kreatywnych. Z kolei w publikacji *Human-machine trans roles conflict in the organisation: how sensitive are customers to intelligent robots replacing the human workforce?* w toku badań z całkowitym udziałem 513 osób (w tym m.in. z udziałem dyrektorów muzeów a także osób odwiedzających muzea) zidentyfikowano i opisano zjawisko konfliktu ról występującego na linii człowiek-technologia, który w wyniku dyskusji eksperckiej został nazwany mianem „konfliktu ról pomiędzy człowiekiem a maszyną“ (ang. human-machine trans role conflict - HMTRC), opracowano narzędzie do mierzenia reakcji konsumenckich na konflikt ról między człowiekiem a maszyną. Należy podkreślić, że narzędzie to zostało zwalidowane w toku przeprowadzonych badań.

Wkład do teorii w moim przekonaniu w zakresie realizacji celu pierwszego polega przede wszystkim na uporządkowaniu stanu wiedzy dotyczącej postrzegania przez konsumentów zjawiska techno-empowermentu, autorskim ujęciu konfliktu ról pomiędzy człowiekiem a maszyną oraz opracowaniu autorskiego narzędzia pomiaru reakcji konsumenckich na konflikt ról między człowiekiem a maszyną, które może zostać wykorzystane przez kolejnych badaczy do dalszego rozwoju istniejącej teorii. Poszczególne opracowania tworzące ten fragment cyklu są spójne i tworzą jedną całość, stanowiąc solidne konceptualizacje złożonych problemów naukowych. Treści prezentowane w nich wzajemnie się uzupełniają tworząc obszerny obraz zjawiska techno-empowermentu ukazany z perspektywy klientów organizacji.

Cel cząstkowy drugi realizują trzy publikacje:

— Artur Modliński, Emilian Gwiazdziński, Małgorzata Karpińska-Krakowiak, (2022). *The effects of religiosity and gender on attitudes and trust toward autonomous vehicles*, Journal of High Technology Management Research, 33 (1);

— Artur Modliński, (2022). *The psychological and ethological antecedents of human consent to techno-empowerment of autonomous office assistants*, AI & Society;

— Artur Modliński, Matthew Gladden, (2021). *Applying Ethology To Design Human-Oriented Technology. An Experimental Study On The Signalling Role Of The Labelling Effect In Technology's Empowerment*, Human Technology, Volume 17(2), s. 164–189.

W ramach tych publikacji, zidentyfikowano determinanty przekazania technologii autonomii decyzyjnej, wzbogacając, w oparciu o wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na grupie 227 studentów studiów magisterskich i podyplomowych z różnych wydziałów na jednym z największych uniwersytetów w Polsce, listę czynników mających wpływ na postawy i zaufanie konsumentów wobec autonomicznych pojazdów o kwestię religijności (*The effects of religiosity and gender on attitudes and trust toward autonomous vehicles*). Ponadto na podstawie wyników eksperymentu z udziałem 278 uczestników określono czynniki wpływające na intencje konsumentów do udzielenia zgody aplikacjom asystującym na podejmowanie decyzji w ich imieniu (*The psychological and ethological antecedents of human consent to techno-empowerment of autonomous office assistants*), a także eksperymentu, w którym uczestniczyły 274 osoby udowodniono, że kraj pochodzenia technologii oraz certyfikat bezpieczeństwa wpływa na intencję konsumenta aby przekazać jej autonomię decyzyjną, przy czym określono znaczenie płci w tym procesie (*Applying Ethology To Design Human-Oriented Technology. An Experimental Study On The Signalling Role Of The Labelling Effect In Technology's Empowerment*).

Zgodnie z intencją Habilitanta wkład drugiej części cyklu polega na wskazaniu determinant przekazania technologii zadań wymagających inteligencji (oraz autonomii w ich wykonywaniu), które wiążą się zarówno z przekonaniami i wartościami wyznawanymi przez konsumentów, jak i cechami samej technologii. Rozważania prezentowane w publikacjach tworzących drugą część cyklu osadzone zostały na gruncie dorobku z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, psychologii, socjologii i etologii. Artykuły w tej części cyklu rozszerzają treści prezentowane w pierwszej części cyklu, co odbieram jako zaletę, gdyż dają możliwość wieloaspektowego wglądu w złożoną naturę techno-empowermentu.

Cel cząstkowy trzeci realizują dwie publikacje:

— Marcin Bartosiak, Artur Modliński, (2022). *Fired by an algorithm? Exploration of conformism with biased intelligent decision support systems in the context of workplace discipline*, Career Development International, Vol. 27 No. 6/7, pp. 601-615;

— Artur Modliński, Damian Kedziora, Andres Jimenez, Adela del Rio Ortega, (2022). *Rolling back to manual work: An exploratory research on Robotic Process Re-Manualization*, Lecture Notes in Business Information Processing (LNBIP), vol. 459, s. 154-169.

Ostatnia część cyklu publikacji, realizująca cel cząstkowy trzeci odnosi się do zaprezentowania reakcji pracowników na zjawisko techno-empowerment. W artykule *Fired by an algorithm? Exploration of conformism with biased intelligent decision support systems in the context of workplace discipline* zaprezentowano, na podstawie wyników przeprowadzonego eksperymentu, z wykorzystaniem stworzonej makiety programu imitującego inteligentny system wsparcia decyzyjnego, z udziałem 76 studentów ostatniego semestru specjalności Zarządzanie Zasobami Ludzkimi posiadających doświadczenie zawodowe, występujący konformizmem pracowników wobec sugestii inteligentnych systemów wsparcia decyzyjnego. W publikacji *Rolling back to manual work: An exploratory research on Robotic Process Re-Manualization* wykazano na podstawie przeprowadzonych wywiadów z sześcioma pracownikami, że przekazanie technologii zadań wymagających inteligencji nie jest zjawiskiem jednokierunkowym (z człowieka na technologię) i w niektórych organizacjach obserwowane jest zjawisko re-manualizacji procesów zrobotyzowanych. Ostatecznie uzyskana wielkość próby badawczej wydaje się w tym przypadku uzasadniona ze względu na koncentrację Habilitanta na zjawisku nowym, wymagającym pogłębionej dalszej eksploracji.

Wkład trzeciej części z punktu widzenia rozwoju dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości cyklu polega przede wszystkim na podkreśleniu ograniczeń robotyzacji procesów biznesowych (RPA) poprzez wskazanie istnienia zjawiska konformizmu algorytmicznego, zaklasyfikowanego jako podtyp konformizmu informacyjnego oraz identyfikację i opisanie zjawiska jakim jest re-manualizacja procesów zrobotyzowanych, a także nakreślenie jego przyczyn.

Podsumowując moją ocenę wartości merytorycznej recenzowanego cyklu pragnę stwierdzić, że w moim przekonaniu wnosi on istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. O opinii tej przesądza przede wszystkim: wielość interesujących oryginalnych koncepcji wynikających z pogłębionego przeglądu literatury przedmiotu oraz z prowadzonych analiz empirycznych, w większości opartych na ciekawie zaprojektowanych i z sukcesem przeprowadzonych eksperymentach, ale także badaniach ankietowych i wywiadach, autorskie narzędzia pomiaru proponowane przez Habilitanta, nakreślone ciekawe kierunki dalszych prac badawczych oraz relatywnie wysoka ogólna wartość publikacji, które w większości (część druga i trzecia cyklu) zostały opublikowane na łamach międzynarodowych specjalistycznych czasopism naukowych koncentrujących się problematyce inteligentnej technologii, automatyzacji i robotyzacji procesów biznesowych.

Ocena doboru narzędzi i metod badawczych

W moim przekonaniu poziom publikacji tworzących cykl jest wyrównany i adekwatny dla kandydata do stopnia doktora habilitowanego w naukach o zarządzaniu i jakości. Od strony metodycznej, Habilitant posługuje się wieloma różnymi technikami badawczymi, i czyni to w znacznej mierze w poprawny sposób. Częścią wspólną wszystkich artykułów są pogłębione przeglądy literatury, prowadzące do skonfrontowania formułowanych twierdzeń z aktualnym stanem wiedzy, czego wynikiem są zidentyfikowane luki badawcze.

W odniesieniu do postępowania w zakresie przeglądu literatury wskazane do oceny główne osiągnięcie nie budzi zastrzeżeń. Habilitant potrafi w sposób poprawny przeprowadzać analizę literatury i wnioskowanie na jej podstawie w celu ustalenia luk badawczych. Kompetencja ta w moim przekonaniu została w pełni udowodniona.

W odniesieniu do projektów badań, na uwagę zasługuje fakt oparcia poszczególnych publikacji cyklu na różnych projektach badawczych, których wspólną płaszczyzną jest technopowerment. W zasadzie nie mam zastrzeżeń w odniesieniu do doboru metod badawczych do podejmowanych w artykułach problemów naukowych. Także same projekty badań są w znacznej mierze poprawne, przygotowanie i przeprowadzenie badań również nie budzi wątpliwości. Opis zastosowanej metodyki jest wystarczający do replikacji prowadzonych dociekań empirycznych w podobnych lub innych warunkach.

Od strony metodycznej należy docenić sprawne posługiwanie się metodami charakterystycznymi zarówno dla badań jakościowych, jak i badań prowadzonych w nurcie ilościowym. Podkreślić chciałam stosowanie przez Habilitanta metody eksperymentu, co jest niezwykle rzadkim zabiegiem badawczym w naukach o zarządzaniu i jakości. Habilitant wykazuje w posługiwaniu tą metodą dużą sprawność. Jak wspomniałam, badania są poprawnie projektowane, a wnioski z nich wynikające ciekawe i inspirujące.

Zastrzeżeń nie budzi strona analityczna, wykorzystane metody analizy zgromadzonego materiału badawczego to m.in. analiza wariancji, modelowanie równań strukturalnych oraz analiza mediacji, ocena rzetelności zaproponowanych skal pomiarowych, test U Manna-Whitneya, test d- Cohena, test t – Studenta dla prób niezależnych.

W moim przekonaniu Habilitant wykazał się znajomością metod i technik badawczych oraz umiejętnością ich poprawnego zastosowania. Za oceną taką przemawiają argumenty związane przede wszystkim z umiejętnością projektowania badań i doboru adekwatnych metod badawczych, wysokie kompetencje analityczne — zarówno w obszarze analiz literatury jak i analizy danych empirycznych. W moim przekonaniu, Habilitant zaprezentował wymagane od kandydata do stopnia doktora habilitowanego umiejętności

krytycznej analizy i syntezy istniejącego dorobku naukowego, ale także możliwość tworzenia własnych koncepcji teoretycznych z zakresu techno-empowermentu i ich weryfikacji empirycznej. Powyższe świadczy o tym, że warstwa metodyczna cyklu monografii jest bez zarzutu i spełnia warunki stawiane pracy naukowej na stopień.

Podsumowując tę część recenzji chciałbym stwierdzić, że w toku studiów literaturowych oraz badań empirycznych wszystkie postawione cele (cel główny oraz cele cząstkowe) zostały zrealizowane, a także zweryfikowane zostały poszczególne hipotezy. Za szczególnie wartościowe uznaję osiągnięcia Habilitanta w dwóch płaszczyznach: poznawczej i metodycznej. W płaszczyźnie poznawczej jest to: przeprowadzenie przez Habilitanta pogłębionej analizy zbioru pojęć związanych z techno-empowermentem oraz ich uporządkowanie; osadzenie zagadnienia techno-empowermentu w perspektywie klientów i pracowników organizacji; identyfikacja zbioru determinant przekazania technologii autonomii decyzyjnej (takich jak płeć, religijność, fizyczna forma technologii, kraj pochodzenia technologii, certyfikat bezpieczeństwa) oraz opracowanie rekomendacji dla współczesnych organizacji o charakterze uniwersalnym. Natomiast w płaszczyźnie metodycznej za najbardziej wartościowe uznaję przeprowadzone przez Autora eksperymenty badawcze oraz skonstruowanie narzędzia badawczego pozwalającego na diagnozę reakcji konsumenckich na konflikt ról między człowiekiem a maszyną.

Na podstawie powyższego stwierdzam, że dr Artur Kacper Modliński spełnia drugie wymaganie stawiane kandydatom na stopień doktora habilitowanego.

1.3. Trzecie wymaganie - wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Aktywność naukowa dr. Artura Kacpra Modlińskiego po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (2018 – 2023) obejmuje 20 prac (z czego 5 publikacji włączono do cyklu publikacji) w postaci: 1 monografii (opracowanej na podstawie rozprawy doktorskiej), 1 redakcji monografii, 2 rozdziałów w monografiach, 16 artykułów w czasopismach naukowych (8 jako wyłączny autor lub pierwszy autor z minimum 50% wkładu i 8 zespołowych), przy czym 4 z tych artykułów są w procesie recenzji. Należy podkreślić, że w dorobku Habilitanta znajdują się w dużej mierze publikacje zamieszczone na łamach międzynarodowych wysoko punktowanych czasopism.

Cały pozostały dorobek Kandydata wpisuje się w obszar nauk o zarządzaniu i jakości, a podejmowane tematy powiązane są z tematyką wykorzystania technologii w zarządzaniu instytucjami kultury, projektowania i zarządzania interakcjami na linii pracownik/konsument – technologia, rozwoju i wyzwań organizacyjnych w dobie IV rewolucji przemysłowej. Pan Doktor posługuje się zarówno metodami ilościowymi jak i jakościowymi w badaniach empirycznych.

Dzięki publikacjom w zagranicznych czasopiśmie naukowych wydanych przez Emerald, Tylor and Francis, Springer, Sage i Wiley oraz w języku obcym rozpoznawalność dorobku Pana Doktora w okresie od momentu uzyskania stopnia doktora znacząco wzrosła. Dorobek Habilitanta jest również rozpoznawany także w skali ogólnopolskiej. Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Kandydata, 14 prac jest zarchiwizowanych w bazie Scopus, gdzie były cytowane 21 razy (bez autocytowań), a h-index - 3, w bazie Google Scholar 30 pozycji jest indeksowanych, łączna ilość cytowań (bez autocytowań) prac wynosi 69, h-index - 6, w Web of Science jest indeksowanych 10 pozycji, a łączna ilość cytowań wynosi 19 (bez autocytowań), h-index - 3. W dorobku Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora znajdują się 4 publikacje, których łączny Impact Factor wynosi 4,515, w tym jedna z publikacja posiada IF na poziomie 7,09, wszystko to oceniam jednoznacznie pozytywnie.

Wśród aktywności naukowych Pana Doktora na uwagę zasługuje praca w międzynarodowych zespołach badawczych, w tym m.in. w:

- 1) Międzynarodowym Centrum Badawczym CITAD w Lizbonie, której wymiernym efektem są publikacje w dobrych, uznanych międzynarodowo publikatorach;
- 2) Instytucie IRIS ALKONA w Rydze (Łotwa), która zaowocowała pracami organizacyjnymi w zakresie przygotowania międzynarodowych konferencji.

Pan Doktor posiada także kompetencje związane z realizacją zadań wynikających z udziału w projektach finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Po doktoracie uczestniczył w dwóch grantach międzynarodowych o charakterze naukowym (jednym finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki – konkurs BEETHOVEN CLASSIC 3, a drugi ze środków Komisji Europejskiej - HORIZON EUROPE).

Pan Doktor aktywnie popularyzował wyniki prowadzonych przez siebie badań w ramach wystąpień na 16 konferencjach naukowych, w tym 10 międzynarodowych, zarówno jako aktywny uczestnik prezentujący referat, jak i w roli organizatora, prowadzącego panele konferencyjne, oraz członek rad organizacyjnych i naukowych.

pozytywną stroną Kandydata jest także aktywność w zakresie recenzowania artykułów naukowych i wniosków grantowych. W 2021 roku recenzował wnioski wyjazdowe polskich

naukowców do Stanów Zjednoczonych w ramach konkursu Fullbright Junior Awards organizowanego przez Polsko-Amerykańską Komisję Fulbrighta, a w 2022 roku pełnił funkcję recenzenta wniosków doktorantów ubiegających się o finansowanie projektów w ramach grantów wewnętrznych IDUB z konkursu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Od 2018 roku recenzuje artykuły naukowe, które publikowane są w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych, w tym czasopismach posiadających Impact Factor. Od 2022 roku Habilitant pełni funkcję zastępcy redaktora naczelnego czasopisma Digital Business Review, a od 2022 roku jest również członkiem Rady Programowej czasopisma Robonomics: The Journal of the Automated Economy.

W zakresie działalności organizacyjnej pozytywnie oceniam fakt pełnienia przez Pana Doktora funkcji kierownika Centrum Badań nad Sztuczną Inteligencją i Cyberkomunikacją. Funkcja ta skutkuje nawiązaniem ciekawych kontaktów z zagranicznymi naukowcami, których efektem są wspólne badania i artykuły przywołane w cyklu habilitacyjnym.

Pan Doktor prowadzi także współpracę z praktyką gospodarczą jako doradca dla start-upów, a także był zaangażowany w opracowanie strategii rozwojowej i promocyjnej dla Europejskiej Fundacji Rozwoju Człowieka oraz strategii medialnej dla atelier Alves Thome.

Zaprezentowane przez Habilitanta w dokumentacji pozostałe osiągnięcia organizacyjne a także dydaktyczne i popularyzujące naukę oceniam pozytywnie.

Podsumowując stwierdzam, że dorobek naukowy dr. Artura Kacpra Modlińskiego ma zasięg ogólnokrajowy i międzynarodowy. Wysoko oceniam udział Habilitanta w międzynarodowych projektach badawczych, uczestnictwo w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych, recenzowanie prac zgłoszonych do publikacji w krajowych i międzynarodowych czasopismach naukowych. Mocną stroną dorobku stanowi także aktywna i wymierna współpraca z naukowcami z zagranicznych uczelni. Wszystko to razem przekłada się na pozytywną ocenę pozostałego dorobku naukowo-badawczego Habilitanta i spełnienie trzeciego wymagania stawianego kandydatom na stopień doktora habilitowanego.

2. Konkluzja końcowa

Mając na uwadze wymogi prawne stawiane wobec osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego stwierdzam, że przedstawione przez dr. Artura Kacpra Modlińskiego osiągnięcie naukowe w postaci cyklu publikacyjnego pt. *Techno-empowerment w percepcji pracownika i konsumenta. Perspektywa zarządzania post-humanistycznego* wnosi w moim przekonaniu istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Habilitant

udowodnienia umiejętności prowadzenia dyskursu naukowego, projektowania, prowadzenia i wnioskowania z prowadzonych badań empirycznych. Ten aspekt dorobku zasługuje w moim przekonaniu na pozytywną ocenę. Podobnie rzecz się ma z oceną pozostałego dorobku naukowo-badawczego, w którym na pozytywną ocenę zasługuje zarówno aktywność publikacyjna w wymiarze jakościowym, uczestnictwo w konferencjach naukowych oraz prace w ramach zespołów badawczych w tym o charakterze międzynarodowym.

Wszystkie powyższe przestanki skłaniają mnie do konkluzji, iż na podstawie wymogów stawianych przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (DZ.U. 2021 poz. 478 z późn. zm.) oraz dokonanej oceny osiągnięcia naukowego i pozostałego dorobku naukowo – badawczego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej Habilitanta, wniosek o nadanie dr. Arturowi Kacprowi Modlińskiemu stopnia naukowego habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości jest zasadny i opiniuję wniosek pozytywnie.

Magorzata Pyrańska